

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

175. Vtrum Calix, qui aureum amisit, & iterum postea deauratur quoad
illam superficiem, quæ tangit Sanguinem Christi, debeat de nouo
consecrari, & idem quæritur de Patena? Et deducitur, quod Ecclesia ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76405)

2. Sed ego contrariam sententiam probabilem etiam esse existimo : nam in prima celebratione a Sacerdote bona fide facta, iam consecrata remanserunt. Vnde postea non indigent alia noua consecratione, vel benedictione. Et ita Castrus lib. 2. de leg. disp. penult. cap. ult. asseruit, Ecclesiam pollutam non egere noua reconciliatione, si in ea bona fide ab aliquo Sacerdote celebratum est. Quam sententiam docuit etiam post illum Auila de cens. part. 5. disp. 7. dub. 3. concl. 1. & Emmanuel Sa verb. Ecclesia, liter Portel. in addit. ad dubia Regul. ver. Ecclesia, num. 5. in contrariam videatur inclinasse sententiam. Sed nostra, vt diximus, probabilis est, & tuta in praxi.

RESOL. CLXXIV.

An si in Calice, & Patena non consecratis quis celebrat bona fide, remaneant consecrata ? Ex quo inferitur, quod Ecclesia polluta non eget reconciliatione, si quis in ea bona fide celebrat. Ex p. 5. tr. 13. & Misc. 1. Ref. 60.

bona fide cum ipsis Missam ante celebrat: Respondeo quod sic, quia per talem Missam bona fide celebratam benedicta remanserunt. Ita ille. Et reuera, quia alia consecratione non dicendum est indigere Calicem, & Patenam, per contactum sanguinis, & corporis Christi sanctificata.

RESOL. CLXXV.

Virum Calicem, qui vsum aureum amisit, & iterum postea deauratur quoad illam superficiem, qua tangit Sanguinem Christi, debeat de nouo consecrari, & idem queritur de Patena ? Et deducitur, quod Ecclesia retinet suam consecrationem, quando paulatim reficitur, in qua pars noua censetur consecrata hoc ipso, quo consecratae additur. Etiamque cursim inferitur, quod Ecclesia amittit suam consecrationem, quando precipua pars parietum simul corrui? Ex p. 2. tr. 15. & Misc. 1. Ref. 3.

§. 1. Affirmatiue respondent communiter DD. sic Pitigianus in 4. sen. tom. 1. disp. 13. q. 2. art. vnic. Molfes. in sum. tom. 1. tract. 3. cap. 12. n. 53. Petri Ledesma in sum. tom. 1. de sacram. Eucharist. cap. 21. fol. mibi 148. Scorzia de sacrif. Missæ, lib. 2. cap. 14. n. 8. Bartholom. ab Angel. in exam. Confess. dial. 5. §. 324. qui citat Syluestrum, Angelum, Armillam, & Tabianam, verb. Calix, & alij communiter, vt dixi. Et ratio est, quia consecratio fit propter contactum corporis, & sanguinis Domini, id autem in quo proximè fit contactus, non est consecratum. Ergo consecrandum: & ita certam esse hanc sententiam putant aliqui, vt Reginald. qui in praxi, tom. 2. lib. 29. cap. 9. sect. 6. n. 199. contrariam docet periculosam.

2. Sed his non obstantibus, probabilior ego puto cum Layman in Theol. mor. lib. 5. tract. 5. cap. 6. num. 7. & illam amplexus est Aegid. de Coninch. de Sacram. quest. 83. art. 3. dub. 3. num. 246. quam his rationibus probat. Quia cum res semel consecrata nunquam amittat consecrationem, quoadmanet eadem, & integra, vt docet D. Thom. in 3. part. quest. 83. art. 3. ad 3. & communiter Doctores, difficile videtur, cur Calix consecrationem perdat per deaurationem, cum non frangatur, nec ita mutetur, quin maneat idem. Videtur ergo omnino eam retinere simili ratione, qua Ecclesia retinet suam consecrationem, quando paulatim reficitur, in qua pars noua censetur consecrata hoc ipso, quo consecratae additur.

3. Sed aduersus hanc rationem consurgit Suarez in 3. p. tom. 3. disp. 81. sect. 7. & Pitigianus vbi supra, & alij, dicendo hoc verum esse, quando pars quæ additur, est minus principalis. Sed in casu nostro, licet pars argentea Calicis videatur principalior quoad magnitudinem matæ, tamen quoad vsum id quod per deaurationem additur, principalis est; quia tangit & continet immediatè sanguinem Christi. Ergo. Hæc Pitigianus, & alij.

4. Sed contra, nam ex hoc sequeretur, primò Calicem recenter deauratum posse dici alium à præcedenti. Secundo eum in ratione Calicis, & vsus quem habet ad sacrificium, destrui, si interius autem omnino dederatur, quæ tamen communiter negantur. Vtque autem sequela probatur, quia res absolute dicitur destrui, ac fieri noua, quando secundum suam præcipuam partem simul destruitur, aut renouatur. Et patet in Ecclesia, quæ amittit suam consecrationem, quando præcipua pars parietum simul corrui. Et ob has rationes ait Aegidius, viri quidam doctissimi putant hanc sententiam esse probabilior

Sup. hoc leg. doctrin. Ref. noi. seq.

Sup. hoc leg. doctrin. Ref. noi. seq.

Sup. hoc leg. doctrin. Ref. noi. seq.

Sup. hoc leg. doctrin. Ref. noi. seq.

Sup. hoc in tom. 9. tr. 7. lege doctrinam per tot.

Ref. 130. & signanter in primis §§.

liorem: at ego addo, quod probabilem illam etiam vocavit ex adversariis Gabriel Vasq. nam in 3. p. q. 83. art. 2. disp. 233. c. 3. n. 3. 2. contrariam sententiam, quam ipse tenet, vocat tantum probabiliorem. Ergo secundum Vasquez, sententia Egidij est probabilis. Ad argumentum Pitigiani in principio positum, respondetur, quod illa noua deauratio censetur consecrata, hoc ipso quo consecratae additur.

RESOL. CLXXVI.

An qui celebrat in Calice non consecrato, vel ligneo, prater peccatum mortale, incurrat aliquam poenam? Et an Calix, qui modicissimum foramen habebat in fundo cuppe, quod tamen promiserat artifex ita artificiosè concinnare, ut vix prateritus defectus apparere posset, idque sine ulla Calicis immutatione, an inquam, in tali casu consecrationem amiserit? Ex p. 11. tr. 8. & Misc. 8. Ref. 31.

Sup. doctrina contenta in primis sex lin. huius Ref. lege Resol. post prateritam, & alias eius primæ not. quamvis nõ dicant plenè sup. hoc.

S. 1. AD hoc dubium negatiuè respondet doctus P. Tamburinus opus. de sacrificio Missæ, lib. 1. cap. 1. §. 3. num. 1. cum seq. vbi probat, peccatum mortale committi à celebrante in Calice, vel patena non consecratis, quia fit contra præceptum in re graui, certum est. Quare hic solum querimus, an in iure incurrat aliqua poena. Bonacina, sic habet: Contra eum, qui vitur Calice ligneo, aut Calice non consecrato constituta est poena depositionis ab officio, & beneficio, cap. vi. de celebrat. Missar. Hæc Bonacina: quod fortasse sumpsit à Suario, qui sic ait: Et idè in cap. ultimo de celebratione Missarum, deponitur Sacerdos, qui sine sacro Calice consecrauerit.

2. Sed amabo te, adeamus prædictum caput vltimum, & videamus quid Episcopo Prixiensi scribat in illo Honorius Tertius: Lituas (inquit) recipimus, continentes quod cum super excessibus Presbyteri Ecclesiæ Sanctæ Brigidæ inquireres, confessus est, quod cum quadam die hostiam, & calicem non haberet, in pane fermentato, & scypho ligneo Missarum solemniter celebrare præsumpsit. Et infra. Intellecto iterum, quod prædicta Ecclesia per malitiam dicti Presbyteri multipliciter hædebat, inquisitionis officium iterans, ex eius confessione inuenisti, quod idem sine igne sacrificabat, & aqua. Cùm igitur vel ex aperta malitia, vel nimia desipientia peccasse probetur, mandamus, quatenus officio, & beneficio perpetuo ipsum priues. Hæc Honorius.

3. Vbi vides primò, hanc non esse poenam vniuersalem, sed illi peculiari Presbytero inflictam. Secundò, esto eiusmodi poenam velis extendere ad omnes; certè ad omnes similiter delinquentes. At si bene notas, vt notauit ibidem Glossa, Sacerdos ille quatuor peccata commisit. Primò celebravit in pane fermentato, quod non licet in Ecclesia Occidentali. Secundò in scypho ligneo. Tertiò sine igne, hoc est, sine candelis accensis. Quartò sine aqua, vino consecrando commiscenda erat; & contra hos omnes excessus, illa poena priuationis officij, & beneficij fulminatur à Pontifice. Quomodo ergo ad celebrantem in Calice non consecrato tantum, extendere velis? Tertiò, licet qui in scypho ligneo celebravit, supponatur in vase non consecrato celebrasse, & licet item supponamus, in hoc Sacerdotem illum duntaxat, & non in alijs deliquisse, certè, quis non videt minus esse in Calice auro, vel argenteo non consecrato celebrare, de quo casu nos loquimur; quam celebrare in ligneo scypho non consecrato? Cum igitur paria peccata non sint, cur pari poena puniantur? Hucvique Tamburinus.

4. Sed ego non audeo discedere ab affirmatiua sententia Doctorem, quam nouissimè tenet Dicitulus de Sacrament. tom. 1. tract. 5. disp. 4. dub. 9. n. 17. vbi sic ait: Contra eum autem, qui vitur Calice ligneo, aut non consecrato, constituta est poena depositionis ab officio, & beneficio, cap. vltim. de celebr. Missar. in quo Episcopus non potest dispensare, eum sit superior Papa. Ita ille, cui adde Franciscum Lugo de Sac. lib. 5. cap. 8. q. 2. n. 6.

5. Sed hic incidenter queramus, quid dicendum de quodam Calice, qui modicissimum foramen habebat in fundo cuppe, quod tamen promiserat artifex ita artificiosè concinnare, vt vix prateritus defectus apparere posset, idque sine ulla Calicis immutatione? an inquam in tali casu consecrationem amiserit? Et affirmatiuè respondeo cum Tamburino ubi supra §. 5. n. 1. quia propter illud foramen, vnde sanctissimæ species exudabant, aptum nequaquam remanebat ad sacrificium. Sed tu cogita quid dicendum si foramen factu fuisset in medio, vel principio calicis, nam in tali casu videtur absolutè ineptum remanere ad sacrificium. Ergo.

RESOL. CLXXVII.

An si Sacerdos dicat Missam in Altari non consecrato, remaneat Altare consecratum?

Et an possit Sacerdos celebrare in Calice, & Patena nondum consecratis, & cum vestibus non benedictis, si alius Sacerdos bona fide cum ipsis antea celebravit?

Et quid etiam, si Sacerdos celebrasset mala fide? Idem asseritur de Patena, de Corporali, de Pice, de Custodia, seu Sphæra immediatè tangentibus sancta species. Idem de Ecclesia violata, quod reconsecratur, nempe sacrificium Missæ ibi celebratum. Ex p. 9. tr. 7. & Misc. 2. Ref. 18.

S. 1. AFFirmatiuè ex Pasqual. respondet Bordonum, tom. 2. resol. 83. n. 19. tum ex D. Chrysolostom. mil. 20. in 2. ad Corin. ibi: Lapis quidem natura est sanctum autem fit quoniam Corpus accipit Christi. Sed tunc lapis, seu altare dicitur accipere Corpus Christi, quando in eo celebratur: ergo celebratione consecratur: tum quia consecratur altare, vt receptione virtutis spiritualis reddatur aptum ad diuinum cultum: sed magis redditur aptum per contactum Corporis Christi, quàm per verba formalia consecrationis: ergo celebratione consecratur; non enim minus operatur factum, imò plusquam verbum, & non tantum, sed rem ratam habet.

2. Nota ex dictis Bordonum, ubi supra n. 5. aduersus Dominum meum de Lugo, docere, me citato, quod si aliquis diceret Missam in Calice non consecrato, Calix consecratus maneret: quod etiam prater Doctores à me alibi in mei fauorem adductos, tenet hanc sententiam ex Soc. Iesu. P. Ant. de Elcobar in Theol. moral. tr. 1. exam. 1. præc. 1. Eccles. 4. n. 95. vbi sic ait: Adde posse Sacerdotem celebrare in Calice, & Patena nondum consecratis, & cum vestibus nondum benedictis, si alius Sacerdos bona fide cum ipsa interea celebravit, quia in prima celebratione iam fuerunt consecrata. Ita ille. At Bordonum ubi supra, tenet hanc sententiã, etiam si Sacerdos celebrasset mala fide, quod etiam docet Eman. Sà verb. Eccles. n. 19. quia consecratur bona, aut mala fides Calicem non consecrat aut exco-crata, sed Sanguis, & Corpus Iesu Christi in ipso, & Patena ministrat: & sicut Sacerdos ad huiusmodi rituale consecrationem nihil confert, cùm tota pertinet ad consecrationem Sacramenti, ita neque illius bon-